

ارزیابی تاثیر کاربرد تابلوهای ایمنی بر اصلاح رفتارهای نایمن

دکتر شیرازه ارقامی^۱، مصطفی پویاکیان^۲، دکتر ایرج محمدفام^۳

نویسنده مسئول: همدان، دانشگاه علوم پزشکی همدان، گروه بهداشت حرفه‌ای Iraj_f@yahoo.com

دریافت: ۸۷/۱۰/۲۴ پذیرش: ۸۸/۳/۳۱

چکیده

زمینه و هدف: مطالعات دهه‌های اخیر، بر نقش رفتارهای نایمن، به‌عنوان عامل اصلی حوادث، تاکید دارند. استفاده از تابلوهای ایمنی، روش تکمیلی برای کنترل حوادث و رفتارهای نایمن به حساب می‌آید. لذا هدف از این مطالعه ارزیابی تأثیر کاربرد تابلوهای ایمنی بر اصلاح رفتارهای نایمن بود.

روش بررسی: مطالعه مداخله‌ای حاضر، در یکی از صنایع ساخت توربین انجام شد. در این مطالعه از روش نمونه‌برداری از رفتارهای ایمن استفاده شد. پس از تعیین و ثبت رفتارهای نایمن در میان کارکنان صنعت مذکور، ۷۱ تابلوی ایمنی متناسب با شرایط مخاطره‌آمیز بر اساس استاندارد (ANSI (Z535.2 & 3-2007 طراحی و نصب گردید. سپس، در فواصل زمانی ۳ و ۶ ماه پس از نصب تابلوها، با بررسی مجدد رفتارهای مرتبط با ایمنی و مقایسه‌ی آن با نتایج قبل، تاثیر کاربرد تابلوها بر رفتارهای ایمن کارکنان ارزیابی شد.

یافته‌ها: پیش از مداخله ۴۱/۷ درصد رفتارها نایمن بودند. فراوان‌ترین رفتارهای نایمن عبارت از به‌کار نبردن و یا به‌کارگیری نادرست تجهیزات حفاظت فردی، وضعیت بدنی نامناسب و کار نایمن در ارتفاع بود. پس از گذشت ۳ و ۶ ماه از اقدامات مداخله‌ای، نرخ رفتارهای نایمن به ترتیب به ۲۷/۳ و ۳۱/۳ درصد کاهش یافت.

نتیجه‌گیری: یافته‌ها نشان داد نقش تابلوهای ایمنی در کاهش رفتارهای نایمن معنی‌دار است ($P < 0/005$). اگرچه اثر آن در طول زمان کاهش می‌یابد.

واژگان کلیدی: حادثه، تابلوهای ایمنی، رفتار نایمن

مقدمه

(۱). بر اساس آمارهای موجود، حوادث سومین عامل مرگ در جهان و دومین عامل مرگ در کشور ما می‌باشد (۲). افزون بر آن، خسارات اقتصادی و اجتماعی حوادث نیز بسیار هشدار دهنده و بحرانی است و میزان آن به میلیاردها دلار

با آنکه روند فزاینده‌ی توسعه و استفاده از تکنولوژی‌های مدرن و پیچیده موجب رفاه و آسایش نسبی جامعه بشری شد، ولی مشکلات جدیدی نیز پدید آورد که یکی از مهم‌ترین آن‌ها افزایش نرخ حوادث و بیماری‌های شغلی است

۱- دکترای تخصصی بهداشت حرفه‌ای، استادیار دانشگاه علوم پزشکی زنجان

۲- دانشجوی دکترای بهداشت حرفه‌ای، دانشگاه تربیت مدرس

۳- دکترای مدیریت ایمنی، بهداشت و محیط زیست، استادیار گروه بهداشت حرفه‌ای دانشگاه علوم پزشکی همدان